

Igre za po poti in doma

Ideja za šest plakatov s skupnim naslovom IGRE ZA PO POTI IN DOMA je nastala na Pedagoški fakulteti Univerze v Mariboru na podlagi preučevanja gradnikov bralne pismenosti v okviru projekta OBJEM, ki ga vodi Zavod RS za šolstvo. S plakati želimo opozoriti na to, da se bralna pismenost razvija na vsakem koraku in pri vseh dejavnostih, s katerimi se otrok sreča v vrtcu ali učenec in učenka v šoli (formalno učenje), na krožkih (neformalno učenje) in v družinskem okolju zlasti kot neformalno učenje. Pismenosti se otrok torej ne uči le pri jezikovnih predmetih, temveč pri vseh

predmetnih področjih v vrtcu in vseh predmetih v osnovnošolskem in srednješolskem izobraževanju ter v vsakdanjem življenju z uporabo veščin bralne pismenosti.

Bralna pismenost je pojem, ki vsebuje štiri dejavnosti (poslušanje, govorjenje, branje, pisanje) in je vseživljenska dejavnost, za razvoj katere smo pri otrocih odgovorni njihovi odrasli, starši in pedagoški delavci. Plakati se povezujejo z osmimi gradniki bralne pismenosti, ki jih razvijamo že pri predšolskih otrocih in v zgodnjem šolskem obdobju (vseh gradnikov je devet; za predšolsko obdobje je izpuščen le 6. gradnik – tekoče branje) in

imajo dva naslovnika: OTROKE, ki so jim namenjeni zlasti dialogi kot igrivo spoznavanje bralne pismenosti, in ODRASLE, ki so jim namenjena besedila o razvoju, pomenu, metodah dela za čim uspešnejšo bralno pismenost otrok. Plakati nagovarjajo tudi pedagoške delavce, zlasti s prepričanjem, da se bralna pismenost razvija pri vseh predmetih.

Plakat **Kako spodbujamo otrokov govor** se povezuje s 1. gradnikom, govor, ki predstavlja zmožnosti nebesednega in besednega sporazumevanja ter otrokov razvoj jezikovnih zmožnosti. Plakat se povezuje tudi s 4. gradnikom, ki

Kako spodbujamo motiviranost otrok za branje

Avtorice zasnove in besedila: izr. prof. dr. Marta Licardo, red. prof. dr. Dragica Haramija, doc. dr. Janja Batič • **Ilustracija:** Suzi Bricej • **Lektorica:** doc. dr. Ines Voršič • **Oblikovanje:** Simon Kajtna • **Vodja projekta Bralno pismenost in razvoj slovenščine – OBJEM:** dr. Sandra Mršnik • **Izdajatelj:** Zavod Republike Slovenije za šolstvo • **Za izdajatelja:** dr. Vinko Lorez • **Tisk:** Para, d. o. o. • **Naklada:** 500 izvodov • **Ljubljana, 2022**

Republika Slovenija
 Ministrstvo za izobraževanje,
 znanost in šport

EVROPSKA UNIJA
 EVROPSKI
 SOCIJALNI SKLAD

Naložbe sofinancirata Republika Slovenija in Evropska unija iz Evropskega socialnega sklada

Slika 1: Plakat Kako spodbujamo motiviranost za branje. (Vir: <https://www.zrss.si/digitalna-bralnica/objem/>)

Slika 2: Plakat Kako spodbujamo razumevanje prebranega pri otrocih. (Vir: <https://www.zrss.si/digitalna-bralnica/objem/>)

vključuje glasovno zavedanje, npr. prepoznavanje glasov, tvorjenje novih besed z enako glasovno osnovo.

Plakat **Kako spodbujamo motiviranost za branje** se povezuje z 2. gradnikom bralne pismenosti, ki predstavlja interes za branje, pozitiven odnos do branja različnih vrst besedil in bralno samoučinkovitost mladih bralcev.

Plakat **Kako beremo** se povezuje s 3. gradnikom bralne pismenosti, ki osvetljuje pomen razumevanja koncepta bralnega gradiva, zlasti pomen multimodalne pismenosti, poseben poudarek je na razumevanju in sestavljanju različnih kodov sporočanja za celostno branje raznolikih besedil.

Plakat **Kako otrok spozna nove besede** se povezuje s 5.

gradnikom, ki vsebuje razvoj razumevanja pomena besed in njihove uporabe pri sprejemanju in tvorjenju besedil; širjenje in usvajanje besedišča za uspešno branje z razumevanjem, učenje in sporazumevanje.

Plakat **Kako spodbujamo razumevanje prebranega pri otrocih** se povezuje s 7. gradnikom, ta predstavlja sistematično razvijanje branja z razumevanjem (uzaveščanje procesa branja ob uporabi različnih bralnih strategij), pri čemer je poudarek na neumetnostnih besedilih, povezanih z vsemi predmetnimi področji. Ta plakat se povezuje tudi z 9. gradnikom, to je kritično branje, pri čemer spodbujamo otroke k oblikovanju lastnega mnenja in izražanju tega ter k presojanju in vrednotenju sporočil.

Plakat **Branje širi obzorja** se povezuje z 8. gradnikom, poimenovanim odziv na besedilo in tvorjenje besedil, ki predstavlja tvorjenje ustreznih in smiselnih govorjenih in pozneje pisnih besedil o prebranem, o uporabi prebranega v novih situacijah in o razvijanju veščine pisanja ustreznih besedil.

Avtorice besedila smo zaposlene na Pedagoški fakulteti Univerze v Mariboru, in sicer izr. prof. dr. Marta Licardo, red. prof. dr. Dragica Haramija in doc. dr. Janja Batič, besedila je lektorirala doc. dr. Ines Voršič; plakate je ilustrirala doc. Suzi Bricelj, zaposlena na Akademiji za likovno umetnost in oblikovanje.